

พระธาตุแก่งสร้อย เป็นวัดเก่าแก่ที่คงสภาพที่สมบูรณ์ มีตำนานเล่าว่าก่อนนี้เป็นเมืองอุดม เป็นที่ราบกว้างใหญ่ พระยาอุดม จึงได้สร้างเมืองขึ้น ประกอบกับมีชุมชนอาศัยอยู่ริมน้ำเป็นจำนวนมาก ในครั้งพุทธกาลพระพุทธเจ้าเสด็จผ่านได้แวะพัก ชาวบ้านชาวสัว่ทราบข่าว จึงได้นำดอกไม้และอาหารมาถวาย ซึ่งดอกไม้บริเวณนั้นส่วนใหญ่จะเป็นดอกสร้อย และพุทธองค์ได้นำพระเกศาให้ไว้จึงได้สร้างเจดีย์บรรจุไว้ ซึ่งเรียกว่าพระธาตุแก่งสร้อย มาจนถึงปัจจุบัน พระธาตุแก่งสร้อยห่างจากเขื่อนฯประมาณ 70 กม. ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 ตำบลบ้านนาอำเภอสามเงา จังหวัดตาก

พระธาตุแก่งสร้อย (เมืองโบราณ)

เป็นสถานที่ตั้งเมืองโบราณที่มีชื่อว่า เมืองสร้อย เป็นเมืองที่สร้างในสมัยเดียวกับเมืองหริภุญชัย (ลำพูน) เป็นเมืองหน้าด่านที่มีความเจริญรุ่งเรืองยาวนาน จนกระทั่งสมัยอยุธยาตอนปลาย เมืองสร้อย ได้ถูกพม่าเข้ามายึดครองและถูกกวาดต้อนผู้คนจากเมืองนี้ไปเป็นทหารทำสงครามกับอยุธยา เมืองสร้อยจึงถูกปล่อยเป็นเมืองร้างตั้งแต่นั้นมา ในปัจจุบันสถานที่แห่งนี้มีร่องรอยของโบราณสถาน ซึ่งส่วนใหญ่จะจมอยู่ใต้น้ำ คงเหลือแต่องค์พระธาตุ ซึ่งได้รับการบูรณะให้มีสภาพดี เป็นที่สักการะบูชาของผู้ที่ผ่านไปมาเพียงองค์เดียว เรียกว่า "พระธาตุแก่งสร้อย"

ประเพณีขึ้นธาตุแก่งสร้อย

ประเพณีขึ้นธาตุแก่งสร้อย ซึ่งด้วยพระราชทานสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีการแข่งขันการตกแต่งขบวนเรือแพ การแข่งขันโคมลอย และจุดบอกลไฟดอก ในงานประเพณีขึ้นธาตุแก่งสร้อย ประจำปี 2549 ซึ่งเป็นประเพณีขึ้นธาตุทางน้ำ ณ วัดพระธาตุแก่งสร้อย ต.บ้านนา อ.สามเงา ระหว่างวันที่ 8-9 เมษายน 2549 (ขึ้น 9 ค่ำ เดือน 5) เพื่อทะนุบำรุงส่งเสริมพระพุทธศาสนา อนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมของชุมชนล้านนา และชาวไทยเกรียง หลังจากเสร็จสิ้นการแข่งขันและการละเล่นพื้นบ้าน ในตอนเช้ามีการทำบุญร่วมกัน และพิธีล้านนา สืบชะตาให้แก่ผู้มาร่วมงาน และมอบถ้วยรางวัลของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี โดยมีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดตาก เป็นผู้มอบ